

Magda Johansen, heimahjálpari:

Vit krevja virðing

— Heimahjálpararnir eru ikki pengagriskir. Vit hava ikki sett fram nakað krav um hægri lön, men at vit vilja halda fast um ta lön, vit fáa, er ikki órímligt. Tað høvdu øll onnur eisini gjørt.

— Verkfallið hjá heimahjálparunum snýr seg ikki um pengar. Fremst av øllum stendur, at vit krevja virðing fyri okkara ábyrgdarfulla arbeiði. Vit fáa skyldina, men tað er Landsstýrið, ið hevur ábyrgdina av, at alt er lagt lamið. Hví vísa teir seg ikki sum menn og klippa handa teigin av tímaseðlunum?

Soleiðis málber Magda Johansen á Strøndum seg. Hon hevur nú verið heimahjálpari í sjei ár og dármar ógvuliga væl arbeiðið, sum bæði er ábyrgdarfullt og krevjandi. Men ta viðferð, heimahjálpararnir nú fáa, heldur hon vera so langt út um alt mark, at hon ikki kann tiga longur. Og hon firir ikki fyri at stiga fram, tí málið viðkemur bæði teimum 360 heimahjálparunum og teimum umleið 900 heimunum, ið fáa heimahjálp.

— Heimahjálpari er nakað av tí besta, sum er sett á stovn í Føroyum. Við heimahjálpari kunnu nóg gomul og óhjálpin verða longri heima við hús, enn tey annars kundu. Og tey eru fegin um heimahjálpin. Nú spillir Landsstýrið alt. Men eitt er at taka feil, tað er minni skomm at rætta feilin aftur, sigur Magda.

— Tað eru ikki vit, sum hava ásett lönina hjá heimahjálparunum. Nú vil Landsstýrið ikki góðtaka, at vit skulu fáa yvirtið. Vit krevja ikki meira lön, men vilja bara halda fast um tað, sum vit fáa nú. Um teir halda tað vera ov nóg, mugu teir um tað, vit skulu bara ikki niður í lön.

Umstilla seg allan dagin

— Tað er ikki ein og hvør, sum kann vera heimahjálpari. Arbeiðið er ógvuliga ábyrgdarfullt, og tað

er strævið. Ein heimahjálpari skal umstilla seg alla tíðina. Ongastaðni skulu vit vera líka, sigur Magda.

Undan verkfallinum var arbeiðið hjá henni lagt soleiðis til rættis: Hon fór til arbeiðis klokkan átta um morgunin og arbeiðdi til hálvum tiggju. Síðan til hús at gera sitt egna húsarbeiði. Aftur út til arbeiðis klokkan eitt til tvey í einum húsi, og frá tvey til fyra í einum øðrum. Aðru hvørja viku arbeiðdi hon harafturat tveir timar um kvæðið, hvørt kvæði. Aðru hvørja viku hevði hon vikuskiftisarbeiði. Tað var seks arbeiðstímar leygdag og fimm sunnudag.

Soleiðis arbeiða fleiri heimahjálparar. Men tað eru eisini heimahjálparar, sum bara arbeiða ein ella tveir timar hvønn dag. Meira arbeiði er ikki til teirra. At fáa sær annað fast arbeiði umframt ber ikki til, tí heimahjálparnar skulu vera til taks, um boð eru eftir teimum.

Arbeiðið hjá heimahjálparunum er ógvuliga ótrygt. Um einki arbeiði er, so fáa teir heldur ongar pengar. Tað hendir, at tey gomlu og sjúku fella frá, og so er knappliga ikki brúk fyri heimahjálpari.

Lítið røktist fyri nakrari loysn, so heimahjálpararnir aftur fara til arbeiðis. Landsstýrið vil ikki byggja seg, og heimahjálpararnir halda fast við sitt, at tímaseðlarnir skulu broytast.

Landsstýrið hevur boðið Heimahjálparafelagnum og Føroya Arbeiðarafelag til fundar í Tinganesi mánamorgunin klokkan 10. Men nakað kann neyvast væntast burtur úr tí fundinum heldur. Hvussu langt partarnir standa hvør frá øðrum, visir brævið, sum feløginu sendu Landsstýrinum í gjár.

Hósdagin høvdu tey fund við Niels Paula Danielsen, landsstýrismann. Aftaná tann fundin visti útvarpið at siga, at feløginu høvdu slakað í kravinum, og sama kvæði fingi feløginu bræv frá landsstýrismanninum, sum eisini endurtók hetta.

Men so er ikki. Feløginu hava skrivað aftur til Niels Paula Danielsen, at kravið um at klippa teigin av tímaseðlunum stendur við. Tað hevði landsstýrismannurin eisini fingið at vita á fundinum, skriva tey.

Á fundinum setti sakførarin hjá fakfeløgnum fram semingsuppskot um at prenta allan teigin við forskotnu tíðini út. Men

Magda veit eisini um, at heimahjálparnar eru uppsagdar, tí einki arbeiði hevur verið til teirra.

Ikki eftirspurdur

— Landsstýrið sigur, at vit søu teir nýggju lönarseðlarnar í august mánaði. Men tað passar ikki. Fyrr var tað so, at tímaseðlarnir fyri hvønn mánað gingi til 15. í hvørjum mánaði. Í góðari tíð fingi vit so at vita, at seðlarnir skuldu ganga til 31. desember, og vit fingi eisini at vita, at nýggir seðlar skuldu koma. Men eingin spurdi okkum, hvussu seðlarnir skuldu siggja út.

— Nú snýr tað seg um at fáa klipt handa teigin við forskotnari tíð av seðlunum. Alt annað tosa kunnu teir spara sær í Landsstýrinum. Fyrst skal teigurin av, síðan skulu vit hava lön. Tá stani ber til at samráðast, sigur Magda.

Nú ræður um, at allir heimahjálparar standa saman. Slakast má ikki. — Og tey gomlu eru í okkara parti. Tey leingjast eftir,

Einki slakað

tað, segði landsstýrismannurin, bar ikki til av tekniskum orsökum. Hann skuldi tó taka hetta semingsuppskot við á samgongufund sama dag. Niels Pauli Danielsen skuldi ringja aftur og siga frá, hvat har hendi. Men har ringdi eingin.

Feløginu eru eisini ørg inn á landsstýrismannin, tí hann í skrivinum sigur, at Landsstýrið á fundinum mánadagin skal koma við uppskoti um endurskoðan av heimahjálparaskipanini og sáttmálasamráðingum.

— Tygum vevja aktuella ósemjuna um tímaseðlarnar upp í ein ellibita, samstundis sum tygum úthýsa øllum møguleikum fyri eini skjótari loysn á verkfallinum, skriva feløginu, sum ikki fáa hetta at samsvara við, at landsstýrismannurin kennir ábyrgd fyri gomlunum og brekaðum.

Feløginu halda tað eisini vera løgið, at Landsstýrið ikki hevur stundir at fundast fyrr enn mánadagin.

— Hetta visir bert enn einferð, hvussu litlan áhuga tygum hava fyri at fáa enda á hesum verkfalli, og hvussu litla ábyrgd tygum í veruleikanum sýna fyri okkara gomlu og brekaðu, skriva feløginu.

randi

at vit skulu koma aftur, men tey skilja okkum. Tað gera øll, sum vita hvat heimahjálpari er, sigur Magda.

— Eingin skal taka synd í okkum, tí hava vit ikki brúk fyri, men vit krevja virðing. Vit eru ikki bangnar fyri at brúka tvøgu, men vit vilja ikki vera tvøgur.

Vildu sjálvar

Magda finst harðliga at teimum, sum leggja Føroya Arbeiðarafelag og formannin Ingeborg Vinther undir at hava noytt heimahjálparnar upp í felagið.

— Vit valdu tað sjálvar. Og vóru vit ikki farnar upp í Føroya Arbeiðarafelag, stóð verri til. Har hava vit fingið góða hjálp. Eingin hevur heldur noytt okkum út í nakað verkfall. Tað var so at siga einmælt, at heimahjálparnar fóru í verkfall. Eisini tá vistu vit, hvørja ábyrgd vit kendu við at boða frá, soleiðis at tey, sum ringast vóru fyri, kundu finna eina fyrbilsloysn, sigur Magda Johansen. randi